

10.4.2015

Julkinen

Helsingin poliisilaitoksen talousrikostutkinta
Rikostarkastaja, talousrikostutkinnan päällikkö Ismo Siltamäki
PL 11, 00241 Helsinki

TUTKINTAPYYNTÖ ESITUTKINTAVIRANOMAISELLE

Asia

Ilmoitus esitutkintaviranomaiselle asiasta, joka koskee viranomaisen toiminnan julkisuu-
desta annetun lain (621/1999, jäljempänä julkisuuslaki) nojalla salassa pidettävän viran-
omaisen asiakirjan tai siinä olevan tiedon paljastamista.

Toimenpidepyyntö

Valtiovarainministeriö pyytää poliisia selvittämään, onko joku mahdollisesti syyllistynyt rikokseen tai toiminut lainvastaisesti luovuttamalla sivulliselle valtiovarainministeriössä 27.3.2015 laaditun ja salassa pidettäväksi merkityn taustamuistion ”Kreikan tilanne, näkymät ja skenaariot” taikka muutoin paljastamalla siinä olevia salassa pidettäviä tietoja. Asiakirjan ensimmäisellä sivulla on salassapitoa koskeva leimaus ”SALASSA PIDETTÄVÄ, Suojaustaso IV, JulkL (621/1999) 24,1 §:n 11 k”.

Helsingin Sanomat julkaisi torstaina 9.4.2015 etusivullaan pääuutisen ”Suomi varautuu Kreikan lähtöön. Valtiovarainministeriön salaisen muistion mukaan Kreikka on lähellä romahduspistettä. Vakavimmillaan edessä voisi olla valtion irtautuminen yhteisvaluutta eurosta kesän jälkeen”. Uutinen jatkui sisäsivuilla A6-A7 otsikolla ”Ministeriö varoittaa kreikan romahduksesta. Valtiovarainministeriön salaisen muistion mukaan todennäköisintä on, että kesäkuun loppuun mennessä pitää tehdä erittäin vaikeita päätöksiä.”

Uutinen sisältää kaksi kuvakaappausta edellä mainitusta salassa pidettäväksi merkitystä valtiovarainministeriön taustamuistiosta 27.3.2015.

Valtiovarainministeriö pyytää poliisia selvittämään, onko joku valtiovarainministeriössä tai valtioneuvoston kansliassa työskentelevä tai muu henkilö paljastanut salassa pidettävän asiakirjan tai sen sisältämiä tietoja Helsingin Sanomille tai muulle sivulliselle.

Asian ilmitulo

Asia on tullut ilmi ja valtiovarainministeriön tietoon Helsingin Sanomien uutisesta 9.4.2015.

Havaittu lainvastaisuus

Julkisuuslain 22 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen asiakirja on pidettävä salassa, jos se julkisuuslaissa tai muussa laissa on säädetty salassa pidettäväksi tai jos viranomainen lain nojalla on määrännyt sen salassa pidettäväksi taikka jos se sisältää tietoja, joista on lailla säädetty vaitiolovelvollisuus.

Julkisuuslain 22 §:n 2 momentin mukaan salassa pidettävää viranomaisen asiakirjaa tai sen kopiota tai tulostetta siitä ei saa näyttää eikä luovuttaa sivulliselle eikä antaa sitä teknisen käyttöyhteyden avulla tai muulla tavalla sivullisen nähtäväksi tai käytettäväksi.

Julkisuuslain 23 §:ssä säädetään vaitiolovelvollisuudesta ja hyväksikäyttökiellosta.

Julkisuuslain 35 §:n 1 momentin mukaan rangaistus 22 §:ssä säädetyn asiakirjan salassa pitämistä koskevan velvollisuuden sekä 23 §:ssä säädetyn vaitiolovelvollisuuden ja hyväksikäyttökiellon rikkomisesta tuomitaan rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan tai jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Rikoslain 40 luvussa 5 §:ssä säädetään virkasalaisuuden rikkomisesta ja tuottamuksellisesta virkasalaisuuden rikkomisesta. Pykälän 1 momentin mukaan jos virkamies tahallaan palvelussuhteensa aikana tai sen päätyttyä oikeudettomasti

- 1) paljastaa sellaisen asiakirjan tai tiedon, joka julkisuuslain tai muun lain mukaan on salassa pidettävä tai jota ei lain mukaan saa ilmaista, taikka
- 2) käyttää omaksi tai toisen hyödyksi taikka toisen vahingoksi 1 kohdassa tarkoitettua tietoa,

hänet on tuomittava, jollei teosta muualla säädetä ankarampaa rangaistusta, *virkasalaisuuden rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuoksi. Virkamies voidaan tuomita myös viralta pantavaksi, jos rikos osoittaa hänet ilmeisen sopimattomaksi tehtävänsä.

Rikoslain 40 luvun 5 §:n 2 momentin mukaan jos virkamies huolimattomuudesta syyllistyy 1 momentissa tarkoitettuun tekoon, eikä teko huomioon ottaen sen haitallisuus ja vahingollisuus sekä muut tekoon liittyvät seikat ole kokonaisuutena arvostellen vähäinen, hänet on tuomittava, jollei teosta muualla säädetä ankarampaa rangaistusta, *tuottamuksellisesta virkasalaisuuden rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Rikoslain 38 luvun 1 §:ssä säädetään salassapitorikoksesta ja 2 §:ssä salassapitorikkomuksesta. Luvun 1 §:n mukaan joka laissa tai asetuksessa säädetyn taikka viranomaisen lain nojalla erikseen määräämän salassapitovelvollisuuden vastaisesti

- 1) paljastaa salassa pidettävän seikan, josta hän on asemassaan, toimessaan tai tehtävää suorittaessaan saanut tiedon, taikka
- 2) käyttää tällaista salaisuutta omaksi tai toisen hyödyksi,

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava 40 luvun 5 §:n mukaan, *salassapitorikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Rikoslain 38 luvun 2 §:n mukaan jos salassapitorikos, huomioon ottaen teon merkitys yksityisyyden tai luottamuksellisuuden suojan kannalta taikka muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen vähäinen, rikoksentekijä on tuomittava salassapitorikkomuksesta sakkoon. Salassapitorikkomuksesta tuomitaan myös se, joka on syyllistyy-

nyt sellaiseen 1 §:ssä tarkoitettuun salassapitovelvollisuuden rikkomiseen, joka on erikseen säädetty salassapitorikkomuksena rangaistavaksi.

Asian merkitys

Muistion aiheena olleiden asioiden vuotaminen julkisuuteen sisältää riskin merkittävistä markkinavaikutuksista. Lisäksi vaarantuu Suomen edellytykset toimia luotettavana neuvottelukumppanina eurokriisiä koskevissa neuvotteluissa.

Vahingonkärsijät ja muut asianosaiset

Valtiovarainministeriö,
Käyntiosoite: Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
PL 28, 00023 VALTIONEUVOSTO
Puh. 0295 16001 (vaihde)

Lisätiedot

Valtiovarainministeriö, viestintäjohtaja Liinu Lehto, p. 02955 30221, liinu.lehto@vm.fi

Valtiosihteerin kansliapäällikkönä sijainen,
hallinto- ja kehitysjohtaja

Helena Tarkka

Lainsäädäntöneuvos

Salla Kalsi

Liite

- Valtiovarainministeriön salassa pidettävä taustamuistio 27.3.2015